

Grafik Tasarımın Gelişim Sürecinde Yeni Üslup: Flat Tasarım

Öğr. Gör. Hacı Mehmet Acar

Makale Geliş Tarihi: 05.02.2020
Yayına Kabul Tarihi: 22.04.2020

Özet

Grafik tasarım, modern sanattan günümüze kadar farklı üslup ve uygulamalarla varlığını sürdürmüştür ve 20. yy'ın başlarında ortaya çıkan Kübizm, Fütürizm, Dada, De Stijl, Süprematizm, Konstrüktivizm, Pop Art gibi akımlardan etkilenmiştir. Bununla birlikte toplumsal dönüşüm ve teknolojik gelişim süreçleri de grafik tasarım çalışmalarını etkisi altına almıştır. Öte yandan teknolojinin ilerlemesi ve internetin yaygınlaşması ile mobil aygıtlar çoğalmış ve insanların günlük hayatlarında yerlerini almıştır. Buna bağlı olarak, akıllı telefonlar ve tabletlerde kullanılan uygulamaların arayüz tasarımları "flat tasarım" olarak gündelik hayata çok hızlı bir şekilde dahil olmuştur. Bu çalışmada, flat tasarım üslubu incelenmiştir. Literatür taraması ile yapılan çalışmada modern sanat akımlarının grafik tasarımdaki etkileri üzerine değerlendirilmeler yapılmıştır. Sonuç olarak; dönemin sanat anlayışı ve teknolojik olanakları çerçevesinde yeni tasarım üsluplarının geliştiği görülmektedir. Son yıllarda başta Microsoft ve Apple olmak üzere diğer pek çok firmanın işletim sistemlerinde ve kurumsal web sayfalarında flat tasarım üslubunu kullandıkları ve bu yönde bir eğilim olduğu saptanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Grafik Tasarım, Üslup, Flat Tasarım

NEW STYLE IN GRAPHIC DESIGN DEVELOPMENT PROCESS: FLAT DESIGN

Abstract

Graphic design has continued to exist with different styles and practices from modern art to the present and has been influenced by the movements such as Cubism, Futurism, Dada, De Stijl, Suprematism, Constructivism and Pop Art that emerged in the early 20th century. In addition, social transformation and technological development processes have also influenced graphic design studies. On the other hand, with the advancement of technology and the spread of internet, mobile devices have multiplied and have taken their place in the daily lives of people. Accordingly, people have faced the design of these applications used in smartphones and tablets. In this research, flat design style was examined. In the research conducted with the literature review, the topic of style in the development process of graphic design was examined; In addition, the effects of modern art movements on graphic design were evaluated. As a result of the research, it is seen that graphic design has developed new design styles within the framework of art understanding and technological opportunities of the period. In recent years, it has been determined that many other companies, especially Microsoft and Apple, use flat design style in their operating systems and corporate web pages.

Keywords: Graphic Design, Style, Flat Design

1. Giriş

“Tasarım günümüzde her zaman karşımıza çıkan ve hemen hemen her alanda sıkça kullanılan oldukça etkileyici bir sözcüktür. Asıl anlamını yaratıcılıkla özdeşleştiği zaman kazanır” (Ketenci ve Bilgili, 2006: 277). Bu nedenle tasarım kavramını sanata dönüştüren şeyin iyi bir fikrin olduğunu ve grafik tasarımın temelinde yaratıcı düşünce biçiminin olduğunu söylemek mümkündür. “Tasarımcılar, farklı bakış açıları elde etmek ve iletişime dair önemli unsurları tanımlamak için farklı araçlara başvurabilirler. Bu tür yöntemler tasarımcının, söz konusu tasarım bir sandalye veya bir dergi sayfası olsa da yepyeni sonuçlara ulaşmasını sağlayabilir” (Ambrose ve Harris, 2012: 84). Ketenci ve Bilgili’ye (2006: 277) göre, grafik tasarım bir iletişim sanatıdır ve bu terim ilk olarak 20. yüzyılın ilk yarısında metal kalıpların oyularak kalıp haline getirildikten sonra çoğaltılan basılı ürünler için kullanılmıştır. Teknolojik ilerlemelerle birlikte sadece basılı ürünlerde değil aynı zamanda tüm görsel malzemelerde kullanılan bir görsel iletişim aracı olmuştur.

Grafik sanatı, sanat tarihinde yerini almaya başladığından günümüze kadar çeşitli sanat akımlarından etkilenmiş ve farklı tarz ve tekniklerde karşımıza çıkmıştır. Tasarımcının yaşadığı dönemin sanat anlayışı ve toplumun kültürel yapısı yaptığı tasarımları da etkilemiştir (Becer, 2011: 101). Bu da tasarımcıların yeni aktarım tarzları geliştirmelerine neden olmuştur. Dönemsel farklılıklar grafik tasarım dilinde etkisini göstermiştir. 20. yüzyılda ortaya çıkan sanat akımları tasarımlarda yeni üslupların oluşmasına katkı sağlamıştır. Kübizm, Fütürizm, Dada, De Stijl, Süprematizm, Konstrüktivizm, Pop Art gibi sanat akımları grafik tasarım çalışmalarında etkili olmuştur. Günümüz bilgisayar teknolojilerinin ilerlemesiyle grafik sanatının da ivme kazandığı ve grafik tasarımcıların çalışmalarını çoğunlukla bilgisayar ortamında hazırladıkları söylenebilir. Özellikle dijital teknolojinin ilerlemesi ve internetin yaygınlaşması ile yeni bir grafik tasarım mecrası olarak ortaya çıkan internet sayfası arayüz tasarımlarında farklı arayışların oluştuğunu görmek mümkündür.

Sonuç olarak üslup; sanatçının eserinin niteliğini, biçimsel özelliklerini, yaşam tarzını, felsefesini ve dönemin sosyo-ekonomik şartlarını birlikte bulunduran bir arka plan şeklinde izleyiciye sunar. Toplumsal değişimlerin evrimsel nitelikte olması, bu değişimlerin çağdaş sanat üretim yöntemlerine ve akımlara göre incelenmesi, güç, çevre ve toplum bilincinin ağır bastığı; ağırlıklı olarak feminizmi, küreselleşmeyi, çevre, biyomühendislik, teknoloji-insan ilişkisini ve çok kültürlülük gibi konuları ile; akım veya üslup benzeri birleştirici özellikleri olmadığından farklı üslupların doğmasına neden olmuştur (Ertan ve Sansarcı, 2017: 98).

Bu çalışmada özellikle son yıllarda internet ortamında ve mobil cihazlarda kullanılan flat tasarımlar araştırılmıştır. Birçok firma ve markanın web sayfasının arayüzünde kullandığı flat tasarım, gerçek dünyanın metaforlarından arınmış, olabildiğince sade bir biçimde sunulmuştur.

2. 20. Yüzyıl Sanat Akımları ve Grafik Tasarım

“20. yüzyıl başlarında ortaya çıkan Kübizm, Fütürizm, Dada, Sürealizm, De Stijl, Süprematizm, Konstrüktivizm gibi modern sanat akımları dönemin grafik tasarımını da yakından etkilemiştir” (Becer, 2011: 101).

Bu sanat akımlarından biri Kübizmdir. Şahin’e (1999: 163) göre Kübizm, İspanyol asıllı sanatçı Pablo Picasso ve Fransız George Braque’in önderliğinde 1907-1914 yılları arasında Fransa’da gelişmiştir. Resimlerde daha çok geometrik şekillerin esas alındığı bu sanat akımının başlangıç noktası, Picasso’nun 1907 yılında tamamladığı Avignonlu Kızlar adlı tablosu olmuştur. Picasso ve Braque’in yanı sıra Juan Gris ve Fernand Leger de kübizmin diğer önemli temsilcileri olmuşlardır.

Görsel 1. Pablo Picasso, Avignonlu Kadınlar, 1907, Tuvalde Yağlıboya, 244 x 234 cm.

Kübizm akımı ile yaklaşık tarihlerde İtalya’da ortaya çıkan Fütürizm akımının da grafik tasarımı etkileyen bir diğer sanat akımı olduğu söylenebilir. Göktan’a (2015: 30) göre Fütürizm, 1909 yılında Marinetti tarafından yayınlanan bir manifestoyla İtalya’da ortaya çıkmıştır ve etkisi 1944 yılında Marinetti’nin ölümüne kadar sürmüştür. Fütürizm sanatın birçok farklı alanında etkisini göstermiş ve sonra gelen bazı sanat akımlarına kaynaklık

etmiştir. “Otomobil, tren ve diğer makinelerin resimlerinde temsil edilen modern hayata yeni girmiş hızın odak noktasında yer aldığı bu akım, büyük ölçüde Kübizm’in parçalı formlarından esinlenmekle birlikte Fransız ressamların dengeli, sessiz tuvallerine hareket ve titreşim duygusu katmanın peşindeydi” (Fortenberry ve Melick, 2015: 168).

Görsel 2. Flippo Tommaso Marinetti, Poem by Marinetti, 1917, 34.9 x 23.2 cm.

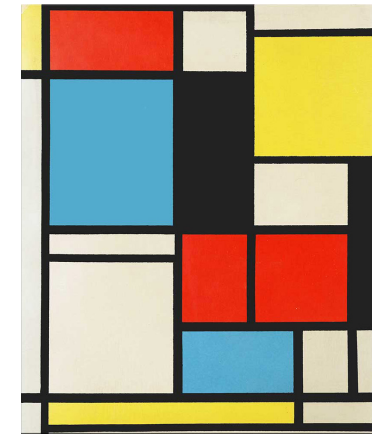
Kübizm ve Fütürizm akımlarında olduğu gibi İsviçre’den Avrupa’ya yayılan Dadaizm de, grafik sanatını etkileyen önemli akımlardan biri olmuştur. Şahin’e (1999: 172) göre Dadaizm, I. Dünya Savaşı’nın neden olduğu sosyal çöküntünün bir sonucu olarak bir grup sanatçı ve yazarın 1916 yılında İsviçre’nin Zürih kentinde başlattığı ve alışlagelmiş sanat, kural ve disiplinlere karşı tepki olarak ortaya çıkmış bir akımdır. “Toplumun Birinci Dünya Savaşı katliamına yol açan milliyetçilik ve maddecilikten silkinmesini uman Dadacılar için şok yaratmak temel taktikti. Raslantı ve saçmalık Dadacılık’ın ana öğeleriydi” (Little, 2006: 111). Bu düşünce yapısı ile sanatçılar çalışmalarında alışlagelmişin ötesinde malzemeler kullanarak sanatlarını icra etmişlerdir. “Tuval dışında farklı malzemeler kullanmak, hatta yüzeyi olmayan malzemeleri farklı araçlar haline dönüştürmek dada hareketinin benimsediği özellikler arasında sayılmaktadır” (Şahin, 2015: 83-92).

Avrupa’dan dünyaya yayılan bu sanat akımları ağırlıklı olarak resim alanında gelişmekteyken, grafik sanatında etkili alan tasarım hareketleri de ortaya çıkmıştır. Bu akımlardan biri De Stijl’dir. “1917 yazında Hollanda’da De Stijl olarak adlandırılan bir tasarım akımı doğdu. Bu akımın öncüsü Theo Van Doesburg idi. De Stijl sanatçıları evrenin matematiksel anlatımını

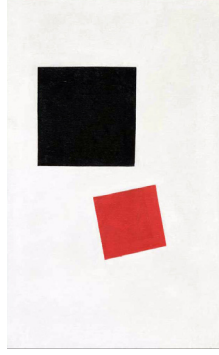
Görsel 3. Stoecklin Niklaus, Bell, 1952, Litografi, 128 x 90 cm.

ve doğanın anatomisini araştırdılar” (Becer, 2011: 104). Modern sanat akımlarındaki çalışmalara bakıldığında bilim ve akılcılığın bir göstergesi olarak geometrik biçimlerin kullanıldığı görülmektedir. “Bu yaklaşım, De Stijl’de daha da ileri götürülerek, özneliği yansıttığı düşüncesiyle, eğri ve çaprazların kullanımını bile reddederek yalnızca düşey ve yataylardan oluşan biçim kurgularına getirilmiştir” (Turgut, 2013: 168). Bu tasarım akımında tasarımcılar tarafından “tasarımlarında asimetrik kompozisyonlar içinde; serifsiz yazı karakterleri ve siyah ile birlikte güçlü bir ifade bütünü oluşturan kırmızı renk sıkça kullanıldı. Metinler doku oluşturacak biçimde dikdörtgen bloklar içine çizildi” (Becer, 2011: 104).

Görsel 4. Piet Mondrian, Mavi Kırmızı ve Sarılı Kompozisyon, 1921, Tuvalde Yağlıboya, 44 x 39 cm.

Dada'nın alışlagelmiş sanat, kural ve disiplinlere karşı tepki olarak çıkmasına benzer şekilde 1915'te ortaya çıkan Süprematizm'in temelinde kare, dikdörtgen ve daire gibi geometrik formlar vardır. Bu akımın özünü, "nesneye ilişkin hiçbir şey yapmamak, nesnelere olmaksızın da sanat eserinin var olabileceğini vurgulamak, sanatı devlet, din, siyaset gibi unsurlara hizmet etmekten soyutlamak ve tinselliği yansıtan bir varlık olarak eser üretmek" (Avşar Karabaş ve Damar, 2016: 101-114) şeklinde açıklamak mümkündür. "Süprematizm, sanatın bütün yerleşik tanımlarını reddederek tinsel bir gerçekliğin sanatsal keşfine yöneldi. Süprematistler geometrik soyutlama ile bu tinsel gerçekliği ifade edebileceklerine inanıyorlardı" (Little, 2006: 112).

Görsel 5. Kazimir Malevich, Siyah ve Kırmızı Kare, 1915, Tuvalle Yağlıboya, 71 x 44 cm.

Avrupa'nın çeşitli bölgelerinde ortaya çıkan bu sanat ve tasarım hareketlerinin olduğu dönemlerde Rusya'da filizlenen Konstrüktivizm, sonraki dönemlerde grafik sanatına etki eden akımlardan biri olmuştur. Sözen ve Tanyeli'ne (2018: 174) göre 1920'li yıllarda Rusya'da ortaya çıkan Konstrüktivizm, resim, heykel ve mimaride egemen olmuş, sosyalist gerçeklik resmi tutum olarak benimsenince ortadan kalkmış, yandaşlarının bir bölümü Batı'ya göç etmiştir. Genel olarak çağdaş malzemeler kullanılmış ve geometrik kompozisyon anlayışı benimsenmiştir. Konstrüktivizm, "en genel anlamıyla, birbirinden farklı bileşenlerden ve plastik gibi çağdaş malzemelerle yapılmış ya da düzenlenmiş soyut, geometrik sanat yapıtlarını tanımlar" (Little, 2006: 114).

Grafik sanatında etkili olan akımlardan biri de Pop Art'tır. "İngiltere ve Birleşik Devletler'de bağımsız olarak gelişen ve başlangıçta eleştirmenlerin kaba ve ticari diye gördüğü Pop Art kısmen baskın olan Soyut Dışavurumcu üslubun psikolojik karmaşası ve duygu yoğunluğuna karşıydı" (Fortenberry ve Melick, 2015: 76). "Ne bir gülmeceye olmaya özenir, ne de herhangi

Görsel 6. Alexander Rodchenko, Lingis: Books on all branches of knowledge, 1925.

bir şey aşagılar; tüketim toplumunun reklamlar, gereksiz mallar, resimli romanlar ve kitle iletişim araçlarıyla bayağı ve maddeci bir biçime dönüşen dünyasını, yan tutmadan ve eleştirisiz bir nesnellik içinde kabullenir" (Pischel, 1983: 724). "Pop Art akımı sanatçıları grafik tasarım, illüstrasyon, çizgi roman, fotoğraf ve baskı tekniklerini kullanarak popüler kültür ürünlerini betimlemişlerdir" (Cengiz ve Demir, 2018: 73-79).

Görsel 7. Roy Lichtenstein, Crying Girl, 1963, Litografi, 40.6 x 61 cm

Resim, heykel, mimari, tiyatro, edebiyat, şiir, müzik, sinema, fotoğraf gibi sanatın pek çok alanında etkisini gösteren bu sanat akımlarının grafik sanatını etkilemeleri de kaçınılmaz olmuştur. Modern sanat akımlarının grafik tasarıma olan etkileri, bu akımların kendi dönemlerinde olduğu gibi günümüzde de hala geçerliliğini koruduğunu ve etkilerinin çağdaş tasarımlarda da sürdüğünü söylemek mümkündür.

3. Grafik Sanatı

Grafik tasarımın ne olduğunu anlamak için öncelikle iletişim kavramını bilmek gerekir. İletişim, insanoğlunun en temel ihtiyaçlarından biridir. İnsanlar, başka insanlarla, hayvanlarla, kısaca doğadaki her şey ile iletişim kurabilirler. İletişim kavramını tek bir cümle ile tanımlamak zor olsa da, genel olarak iletişimi, kişiler arasındaki ilişki, bir bireyin ya da topluluğun bilgi alışverişinde bulunması, bir yerden bir yere gitmek veya bir yerden bir yere bilgi ulaştırmak gibi farklı şekillerde tanımlamak mümkündür (Timuçin, 2000: 186). Güngör'e (2011: 37) göre iletişimi simge biçimi bakımından sözlü, sözsüz, yazılı ve görsel gibi kategorilere ayrılabilir. Grafik sanatının temelini oluşturan iletişim türü görsel iletişimdir. Görsel iletişim, doğrudan göze, görsel algıya hitap eden iletişim türüdür. "Yaklaşık olarak MÖ 15000'li yıllarda bize ulaşan en eski mağara resimlerini yapmış olan atalarımız, gördüklerini algılayabiliyor ve resmedebiliyordu. Bu resimler, imgelerin insanlar üzerinde etkisine ilişkin şekil çizilerek yapılmış ilk görsel iletişim örnekleridir" (Uçar, 2004: 17).

"Grafik tasarım, görsel bir iletişim sanatıdır. Birinci işlevi de, bir mesaj iletmek ya da hizmeti tanıtmaktır. Grafik tasarım, terimi ilk kez 20. yüzyılın ilk yarısında metal kalıplara oyularak yazılan ve çizilen ve daha sonra da çoğaltılmak üzere basılan görsel malzemeler için kullanılmıştır" (Becer, 2011: 33). "Gelişen teknolojiye paralel olarak sadece basılı malzemelerde değil, film ile perdeye yansıtılan, video ve diğer manyetik kaydedicilerle, ekrana, yansıtıcılara gönderilen ve son olarak 2000'li yıllarla tüm yaşamımıza giren bilgisayarlar yardımıyla üretilen tüm görsel malzemeler de grafik tasarım kapsamına girmiştir" (Ketenci ve Bilgili, 2006: 278).

4. Grafik Tasarımda Yeni Üslup: Flat Tasarım

"Grafik tasarım, tasarımcıların çalışmalarını etkileyen ve toplumun geneline yansıyan entelektüel ve estetik eğilimlere tabidir" (Ambrose ve Harris, 2012: 24). Bu nedenle, grafik tasarım süreci, yeni yaratıcı olanaklar, grafik problemlere çözüm önerileri ve yeni araçlar geliştirmekte; bunun doğal bir sonucu olarak da yeni üsluplar ortaya çıkmaktadır. Son yıllarda dijital platformda sıklıkla görülen flat tasarıma da pek çok teknoloji ürünüde karşılaşmak mümkündür.

İngilizce kökenli flat teriminin Türkçe karşılığı 'düz'dür. Türk Dil Kurumu (TDK) düz kelimesini birkaç farklı şekilde tanımlamıştır. TDK'ya göre düz kelimesi, yatay durumda olan, eğik ve dik olmayan, kıvrımlı olmayan, doğru, stabil olan, yüzeyinde girinti çıkıntı olmayan, yalın, sade, süsüz, çizgisiz, desensiz ve tek renkli olan gibi farklı şekillerde tanımlanmıştır. 1 Flat

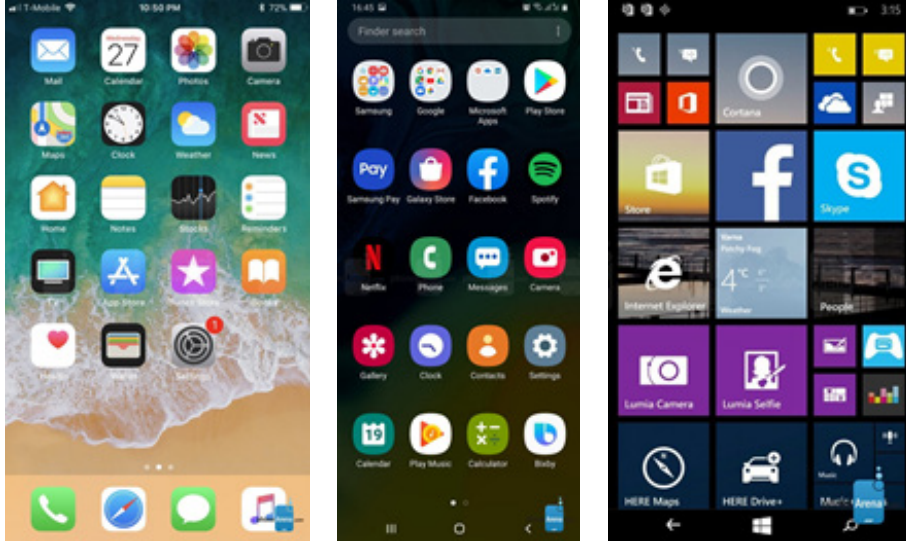
tasarım yaklaşımı ile birlikte gölge ve kabartma gibi efektler kullanılmazken daha çok geometrik şekiller, düz renkler ve serifsiz yazı karakterlerinin kullanıldığı gözlenmektedir.

Günümüz dünyasında hemen herkesin internet kullanması, mobil cihaz kullanımının giderek yaygınlaşması ve internet teknolojilerinin ilerlemesi ile son yıllarda sıkça karşılaşılan flat tasarımların bazı belirgin özelliklerinin olduğu söylenebilir. Bu özellikleri, efektlerden arınmış olması, üç boyuttan uzak olması, sade olması, canlı renklere sahip olması ve bu özelliklerle uyumlu tipografik uygulamalara sahip olması şeklinde sıralamak mümkündür.

Zaman kavramının insanlar için önemli olduğu düşünüldüğünde, insanların internet sitelerinde, basılı veya diğer görsel materyallerle olabildiğince az zaman geçirmek isteyebilecekleri düşünülebilir. Bu noktada iletişimi hızlandıracak nitelikli tasarımlara ihtiyaç olduğunu söylemek mümkündür. En önemli özelliği karmaşıklıktan uzak, sade ve basit görünüme sahip olan flat tasarımların yaygınlaşması olağan bir durum olarak yorumlanabilir. Ayrıca, flat tasarımlarda animasyon, efekt ve üç boyutlu görsel tasarım unsurlarının kullanılmaması internet ve dijital ortamlarda bazı avantajlar sağlayabilmektedir. Örneğin, internet kullanıcıları, flat tasarıma sahip olan bir web sitesinde daha hızlı bir şekilde gezinebilmektedirler.

Öte yandan, bu araştırmanın temelini oluşturan flat tasarım üslubunun günümüz bilgisayar ve mobil cihazlarında yaygın bir şekilde kullanıldığı hipotezinden yola çıkılarak, ekran tasarımı kavramının da ele alınması gerektiği düşünülmektedir. "Ekran tasarımı, bir ekranda veya bir ekran aracılığıyla aktarılan mesajı tanımlar. Söz konusu ekran bir bilgisayar monitörü, bir BlackBerry cep telefonu, bir dijital ajanda veya benzeri bir elektronik cihaz olabilir" (Ambrose ve Harris, 2012: 122). Ekran tasarımlarının biçim ve içeriği güncel teknolojik duruma ve ekranın teknolojik özelliklerine göre değişiklik gösterebilmektedir. Ekran tasarımlarının basılı tasarımlara kıyasla farklı fiziksel ölçütlere sahip olması nedeniyle ekranın büyüklüğü, çözünürlüğü, piksel değeri, oranı, yatay ve dikey kullanımı gibi değişkenler tasarımı doğrudan etkileyebilmektedir.

Flat tasarım üslubunun birlikte anıldığı akımlardan biri de Minimalizm'dir. Kumaş Şenol'a (2018: 437-448) göre 1960'ların sonunda Amerika'da ortaya çıkan Minimalizm'in temel özelliği, yalın olmasıdır ve birçok sanat disiplini etkilemeyi başarmıştır. Mimariden heykele, resimden müziğe birçok sanat disiplini etkileyen Minimalizm 2000'li yıllarda web sayfalarının arayüz tasarımlarını da etkilemiştir. Ancak minimalist yaklaşım ve flat tasarımlar benzer özellikler gösterse de aynı şey değildir.

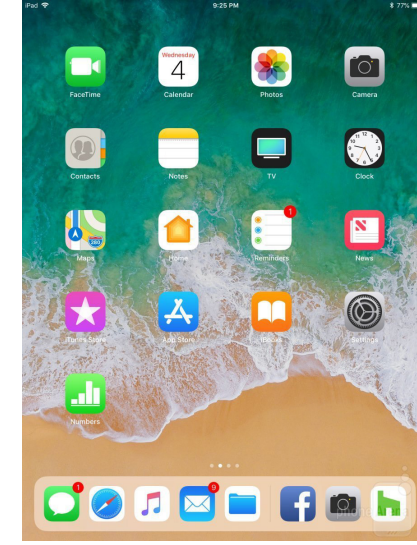

Görsel 8. iPhone 8 Plus (solda), Samsung Galaxy A80 (ortada) ve Microsoft Lumia 535 (sağda) ekran görüntüsü.

Akıllı cep telefonlarında kullanılan işletim sistemlerinin teknik özelliklerinin yanı sıra görsel olarak da kendilerine özgü tasarım dillerinin olduğu söylenebilir. Öyle ki, Apple'ın IOS, Microsoft'un Windows ve diğer birçok markanın kullandığı Android işletim sistemlerinde kullanılan uygulama simgelerinin, kendilerine özgü tasarım dillerinin olduğu görülmektedir. Üç işletim sisteminde de uygulama simgelerinde ve arayüz tasarımlarında kullanılan düz, sade ve aynı zamanda gölge efekti olmaksızın, düzenli bir tasarım anlayışı ile oluşturuldukları gözlenmektedir (Görsel 8).

Görsel 9. Microsoft Surface 2 ekran görüntüsü.

Görsel 10. Apple iPad ekran görüntüsü.

Akıllı cep telefonlarının yanı sıra tüm dünyada yaygın bir şekilde kullanılan tablet işletim sistemlerinde kullanılan tasarım anlayışı da cep telefonları ile paralellik arz etmektedir. Microsoft'un Surface 2 tableti (Görsel 9) ile Apple'ın iPad'in de (Görsel 10) kullandığı işletim sistemleri tıpkı cep telefonlarında olduğu gibi sade ve düz bir tasarım yapısıyla oluşturulmuştur.

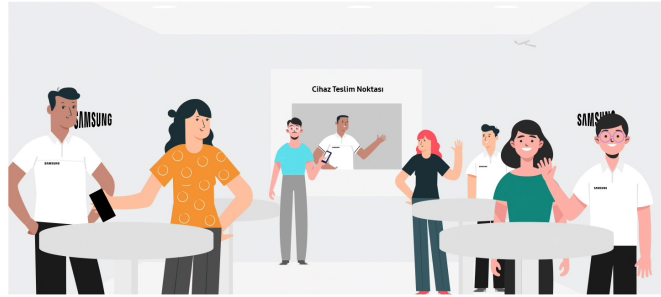

Görsel 11. MacOS High Sierra ekran görüntüsü.

SAMSUNG WITHIN / SERVİS

Samsung Servis'ten Mutlu Hikayeler

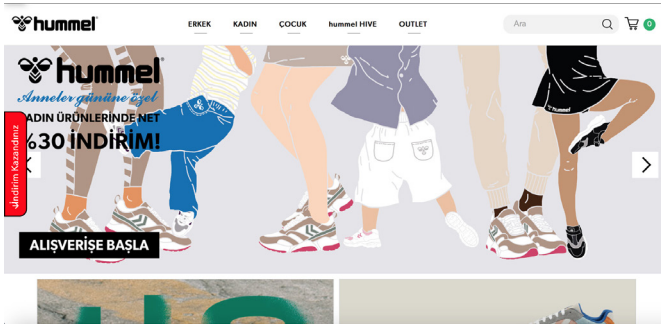
Samsung Servis olarak, mutlu hikayelerin bir parçası olmak için çalışıyoruz.

Görsel 18. Samsung web sayfası ekran görüntüsü.

Görsel 19. LG web sayfası ekran görüntüsü.

Görsel 20. Hummel web sayfası ekran görüntüsü.

Kurumsal web sayfalarının arayüzlerinde kullanılan flat tasarımlar, kimi zaman fotoğraf ve gerçekçi resimlemelerin de önüne geçebilmektedir. Samsung, LG ve Hummel'in kurumsal web sayfalarında (Görsel 18, Görsel 19 ve Görsel 20) olduğu gibi insan figürleri karikatürize edilerek sunulmuş; herhangi bir tonlama, renk geçişi, kabartma ve gölge efekti kullanılmamıştır. Mekan ve figürler oluşturulurken düz renkler tercih edilmiş ve olabildiğince sade bir anlatıma yer verilmiştir. Aynı şekilde tipografiye bakıldığında da herhangi bir efekt kullanımının söz konusu olmadığı ve tırnaksız yazı karakterlerinin tercih edildiği görülmektedir.

Sonuç

Bu çalışmada, günümüz mobil cihazlarında ve dijital ortamlarda kullanılan flat tasarım üslubu incelenmiştir. Araştırma kapsamında akıllı cep telefonları, tabletler ve bilgisayarlarda kullanılan işletim sistemlerinin arayüz tasarımlarının yanı sıra kurumsal web sayfalarının tasarımları değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda günümüz tasarım trendlerinden biri olan flat tasarım üslubunun yaygın bir şekilde kullanıldığı saptanmıştır.

Microsoft, Apple ve diğer markaların bilgisayar ve mobil cihazlarında kullandığı işletim sistemlerindeki 3 boyutlu, kabartmalı, renk geçişli ve gölgeli tasarımların daha sade, efektsiz ve düz bir tasarım haline dönüştüğü gözlenmiştir. Bununla birlikte flat tasarım üslubunun bilgisayar ve mobil cihazların işletim sistemleri dışında kurumsal web sayfalarında sıklıkla kullanıldığı görülmektedir. Araştırmada incelenmesi yapılan Bridgestone, Aygaz, Petlas, DYO ve ETİ'nin kurumsal web sayfalarının tipografi, arka plan, bağlantı ve ikon tasarımlarında da flat tasarım üslubunun kullanıldığı gözlenmektedir. Ayrıca, Samsung, LG ve Hummel firmalarının kurumsal web sayfalarında kullanılan resimlemelerde figürlerin herhangi bir efekt kullanılmadan, düz renklerle oluşturuldukları görülmektedir. İncelemesi yapılan bu kurumsal web sayfalarındaki tasarım üslubu, günümüzde pek çok firmanın kurumsal web sayfasında da kullanıldığı söylenebilir.

Sonuç olarak, flat tasarımların günümüz karmaşık dünyasında sade ve kullanışlı yapısı ile tasarımların anlaşılabilirliğini artırması ve kullanım kolaylığı sağlaması bakımından avantajlar sağladığını; Ayrıca, grafik tasarımın geçmişten günümüze dönemin sanat akımlarından etkilendiğini, dönemin tasarım ve sanat anlayışıyla birlikte teknolojik gelişmelere göre yeni üsluplar geliştirdiğini de söylemek mümkündür.

Kaynakça

Ambrose, G. ve Harris, P. (2012). *Grafik Tasarımın Temelleri* (çev. M. E. Uslu). İstanbul: Literatür Yayınları.

Avşar Karabaş, P. ve Damar, M.B. (2016). "Avangard Sanatçı Kazimir Maleviç ve Süprematizm", *İDİL Sanat ve Dil Dergisi*, 5(20), 101-114.

Becer, E. (2011). *İletişim ve Grafik Tasarım*. Ankara: Dost Kitabevi Yayınları.

Cengiz, G. ve Demir, R. (2018). "Pop Art Sanatı Bağlamında Deneysel Sinema ve Andy Warhol", H. Kuruoğlu, P. Özgökbil Bilis (ed.). *Gelenekselden Dijitale Uluslararası Medya Sempozyumu* (s.73-79), İzmir.

Ertan, G. ve Sansarcı E. (2017). *Görsel Sanatlarda Anlam ve Algı*. İstanbul: Alternatif Yayıncılık.

Fortenberry, D. ve Melick, T. (2015). *Tarih Boyunca Sanat*. (çev. D. Şendil). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları

Göktan, M.Ç. (2015). "Fütürizm Sanat Akımının Oluşumunda Fotoğrafın Önemi", *Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(5), 15-30.

Güngör, N. (2011). *İletişim Kuramlar Yaklaşımlar*. Ankara: Siyasal Kitabevi.

Ketenci, H. F. ve Bilgili, C. (2006). *Görsel İletişim & Grafik Tasarımı*. İstanbul: Beta Basım A.Ş.

Little, S. (2006). *...izimler*. İstanbul: Yem Yayınları.

Pischel, G. (1983). *Sanat Tarihi Ansiklopedisi*. (c. 4, s.724). İstanbul: Görsel Yayınlar.

Sözen, M. ve Tanyeli, U. (2018). *Sanat Kavram ve Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Şahin, D. (2015). "Dada'nın Fotoğraf Anlayışı", *İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi*, 1(2), 83-92.

Şahin, T. E. (1999). *Sanat Tarihi I*. İstanbul: Serhat Yayınları A.Ş.

Kumaş Şenol, N. (2018). "Minimalist Sanat Akımının Moda Üzerindeki Etkisine Genel Bir Bakış". *Art Sanat Dergisi*, 9, 437-448.

Timuçin, A. (2000). *Felsefe Sözlüğü*. İstanbul: Bulut Yayınları.

Turgut, E. (2013). *Grafik Dil ve Anlatım Biçimleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Uçar, T. F. (2004). *Görsel İletişim ve Grafik Tasarım*. İstanbul: İnkılap Yayınevi.

Görsel Kaynakları

Görsel 1: <https://www.istanbulsanatevi.com/sanaticilar/soyadi-p/picasso-pablo/pablo-picasso-avignonlu-kadinlar-9518/> 20.12.2019'da alınmıştır.

Görsel 2: <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/345670> 20.12.2019'da alınmıştır.

Görsel 3: https://poster-auctioneer.com/en/auction_history/view_auction_history/Stoeklin-Niklaus-Bell-106032 24.12.2019'da alınmıştır.

Görsel 4: <https://www.istanbulsanatevi.com/sanaticilar/soyadi-m/mondrian-piet/piet-mondrian-mavi-kirmizi-ve-sarili-kompozisyon/> 24.12.2019'da alınmıştır.

Görsel 5: <https://www.istanbulsanatevi.com/sanaticilar/soyadi-m/malevich-kazimir/kazimir-malevich-siyah-ve-kirmizi-kare-3130/> 25.12.2019'da alınmıştır.

Görsel 6: https://arthive.com/artists/2124~Alexander_Mikhailovich_Rodchenko/works/540010~Lingis_Books_on_all_branches_of_knowledge 25.12.2019'da alınmıştır.

Görsel 7: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/en/0/04/Crying_Girl_%28lithograph%29.jpg 02.05.2020'da alınmıştır.

Görsel 8: <https://www.phonearena.com> 30.12.2019'da alınmıştır.

Görsel 9: <https://www.phonearena.com> 30.12.2019'da alınmıştır.

Görsel 10: <https://www.phonearena.com> 30.12.2019'da alınmıştır.

Görsel 12: <https://webrazzi.com/2015/07/29/windows-10-donemi-basliyor/> 30.01.2020'de alınmıştır.

Görsel 13: <https://www.bridgestone.com.tr> 02.01.2020'de alınmıştır.

Görsel 14: <https://www.aygaz.com.tr> 02.05.2020'de alınmıştır.

Görsel 15: <https://www.petlas.com.tr/lastik-secici> 02.01.2020'de alınmıştır.

Görsel 16: <https://www.dyo.com.tr/dyo/dekoratif> 30.01.2020'de alınmıştır.

Görsel 17: <https://www.etietieti.com> 02.05.2020'de alınmıştır.

Görsel 18: <https://www.samsung.com/tr/explore/samsung-within/service/happy-stories/> 02.01.2020'de alınmıştır.

Görsel 19: <https://lgacapella.com> 02.01.2020'de alınmıştır.

Görsel 20: <https://hummel.com.tr> 02.05.2020'de alınmıştır.

İnternet Kaynakları

İnternet 1 : <https://sozluk.gov.tr/?kelime=düz> 30.12.2019'da alınmıştır.